

נדיד בריבוע: גם צינתור שהפך את הנבדק למשותק, וגם מישפט שבו זכה הפאצינט בתביעה שהגיש נגד רופאיו

מרגיש. הוא אמר: אין דבר, לא קורה לך כלום. ואז הרגשתי שאני מאבד את ההכרה והפסקתי לשמוע את פעימות הדופק במוניטור.

„באותו רגע כולם נבהלו. הר"ר קרישטל שאל אם אני יכול להרים יד ורגל. לא יכולתי.

„שעתיים שכבתי בחדר הצינתורים. אחרי כך הועברתי למחלקה, וכבר ידעתי בוודאות שאני משותק. לא הצלחתי להזיז את הצד השמאלי של גופי. רציתי לרדת מהמיטה כדי ללכת לשרותים. והאחות לא הירשתה לי. לא תוכל, אתה תיפול! היא אמרה לי.

„על אסא, אשתו של חיים, מחייכת במבוכה. „חיים הוא טיפוס מציאותי. מקבל את כל מה שקורה לו כעובדה גמורה וזהו, היא כמו מתנצלת על הקול האחר, על המבט נטול-ההתרגשות.

„למחרת, כשראיתי שהוא לא חוזר הביתה, נסעתי עם בני לבית-החולים. כשראיתי את חיים, נבהלתי. הוא היה בן-אדם אחר. לא הבעל שממנו נפרדתי

מיקרה נדיר

חיים אסא הוא מיקרה נדיר. גם מבחינה רפואית, גם מבחינה מישפטית. שני מאורעות יוצאי-דופן אירעו לו בחייו, שניהם שלובים זה בזה. אלמלא האחד, לא היה מתרחש השני. טוב היה אילו לא היו קורים. זה וגם זה. אולם כשכבר קרו, חשוב ללמוד מהם, להפיק לקחים.

● **המיקרה הראשון, הרפואי:** לפני ארבע שנים עבר חיים אסא בריקת צינתור בבית-החולים סורוקה בכארישבע. במהלך הבריקה אירע לו דום-לב במשך 17 שניות. עקב דום-לב נותר אסא משותק במחצית גופו השמאלית. והוא סובל ממאה אחוזי נכות.

לא לכל מצונתר קורה דבר כזה. ליתר דיוק: זו הפעם הראשונה בתולדות ההיסטוריה הרפואית שבדיקת צינתור גרמה לשיתוק. „צירוף-מיקרים נדיר, טענו הרופאים.

● **המיקרה השני, המישפטי:** אחרי שלוש שנות סבל, משהבין כי לעולם לא יבריא עוד, שאבדה כל תיקונו, החליט חיים אסא להגיש תביעה מישפטית נגד הרופא שביצע את הצינתור. הר"ר נתליהו קרישטל, מנהל המחלקה לטיפול נמרץ בלב בבית-החולים סורוקה. ונגד הנגלת קופת-החולים. בכתב התביעה נטען כי הר"ר קרישטל לא הסביר לאסא את סיכוני-הבריקה, גם לא ביקש ממנו את הסכמתו לכיצוע. בהיעדר הסכמה, יש בכיצוע הבריקה משום תקיפה. עוד נטען כי הנוק נגרם כתוצאה מרשלנות רפואית.

נמלים בגוף

ה שבוע זכה חיים אסא במישפט. שופט בית-הדין השופט המחוזי בן בארישבע, אליעזר ריבלין, קבע כי קרישטל והנהלת קופת-החולים אחראים לנזק שנגרם לאסא. הרופא אף הורשע בתקיפה. גובה הפיצוי הכספי ייקבע בחודשים הקרובים.

כך הפך אסא למיקרה נדיר כפול. לא בכל יום זוכה חולה במישפט נגד רופא. ליתר דיוק: במצב המישפטי הקיים במדינת-ישראל כמעט אי-אפשר שר להאשים רופא ברשלנות. בביתו שבעיירה אופקים, כשהוא עטוף בשמיכה דקה, יושב חיים אסא (61) בכיסא נדנדה. ידו השמאלית, המשותקת, שמוטה בריפיון לצד הגוף. רגלו השמאלית מעוקמת. ככבדות הוא קם על רגליו, גורר את הרגל החולה, נצמד למקלי-ההליכה כמו אל חבר טוב. המישפט נמשך שנה. במהלכו ניסה הר"ר קרישטל להוכיח כי לא היה לדום-לב ולשיתוק כל קשר לצינתור. הוא טען כי דום-לב הוא רפלקס

שעה. אחרי כך נסעתי לסורוקה במכונית לבדיקה שנקבעה מראש. בעצמי נהגתי. הר"ר קרישטל בדק אותי ואמר שאצטרך לעבור בדיקת קצב, שנמשכת 24 שעות. אמרתי לו: אני צריך לקנות דגים, אחזור עוד מעט.

„קניתי דגים לאשתי, שעבדה כמנהלת מיטבח בבית-הספר האזורי מבויעים. הבאתי לה 70 קילו של דגים, הודעתי לה שאחזור רק למחרת, וני סעתי לסורוקה.

„שם חיברו אותי למוניטור. לא

הזכירו את המילה צינתור. הייתי עדיין בטוח שאני אמור לעבור בדיקת קצב, שהיא בדיקה לא חודרנית. פיתאום ראיתי את מכשירי הניתוח, והר"ר קרישטל אמר: אתה לא תרגיש שום דבר. או הבנתי שזה צינתור, אבל היה מאוחר מדי. הרופא החריד לי צינורית לתוך הווריד, ליד עצם הברית. הצינורית הגיעה עד לחדר השמאלי של הלב.

„פיתאום הרגשתי הרגשה משונה, כאילו על כל הצד השמאלי של גופי זוחלות נמלים. אמרתי לו מה אני

רק אתמול. הפה שלו היה נפול. העין השמאלית שמוטה.

„האחות לא הסכימה לשוחח איתנו. היא היפנתה אותנו לרופאה התורנית. הרופאה דיברה בקיצור. היה לו דום לב. עכשיו הוא משותק. אני הייתי מבובלת. הבן שאל: והשיתוק קשה? הרופאה אמרה: קשה. או לא הבנתי מה זה אומר. רק אחרי כמה זמן התחלתי להבין.

בן-אדם אחר

ר ק אחרי שלוש שנים התגבר שם ההחלטה להגיש תביעה מישפטית. לתומם סברו כי הצדק המוחלט לצידם, וכי לא יתקשו למצוא רופאים עדים שיתמכו בהם.

לא כך היה. עורך-הדין של אסא, משה קלדרון, לא הצליח למצוא ולוא גם רופאים אחד שיאות לסייע לו. כל הרופאים שאלוהם פנה ענו לו בגסות. כולם סירבו להיפגש איתו. ביניהם: הפרופסור מרווין גוטסמן, רופאו של מנחם בגין, מנהל מכון-הלב בבית החולים הדסה עין-כרם.

לצידו של הר"ר קרישטל ניצבה שורה ארוכה של רופאים. כולם תמכו בגירסתו. רק בחקירה הנגדית הודו, בלית ברירה, שהיתה רשלנות רפואית. גם המיסמכים הרפואיים הוסתרו. כשביקש קלדרון את גליון סיכום-המחלה, המתייחס לכל שלבי הטיפול והכולל העתק של הרשומות הרפואיות כלשונן, קיבל מיכתב קצר מהר"ר ריטה מש, רופאה-מתמחה שנטלה חלק בצינתור. היא כתבה: „באותו ערב היתה עליה בלחץ הדם. בבדיקה נמצאה המיפלגיה (שיתוק) שמאלית.

המיסמך המקורי של תולדות ומה-לך המחלה מגלה עובדות אחרות. רופא נוירולוג, שברק את אסא ביום המיקרה, כתב: „שיתוק שמאלי כתוצאה, כנראה, על רקע המאורע שעבר היום.

הר"ר ריטה מש, בנסיון נוסף, החל טי, לחפות על מנהל המחלקה שלה, כתבה: „ביום שיחורורו מצבו הכללי טוב.

כלי-כך טוב היה מצבו הכללי של אסא. שנאלץ לנטוש את עבודתו, לוותר כליל על אורח-חייו הקודם. „ארבע שנים עברו מאז, ואני כבר בן-אדם אחר, אנחנו מישפחה אחרת, אומר אסא.

יעל וחיים אסא, שניהם ילידי בולגריה, התחתנו בקיבוץ אורים. 11 שנים אחרי-כך עברו לאופקים, שהיתה אז עיירה צעירה, כמעט תינוקת. חיים אסא הקים מסגריה. יעל אסא עבדה כטבחית בבתי-הספר המקומיים. שניים משלושת ילדיהם נולדו באופקים.

חיים ויעל אסא בנעוריהם (למעלה) וביום בבוקר אני צריך לחכות עד שיעל תלביש אותי

סיכום המחלה					
תמונת	אסא	השם	חיים	שם האב משה	הגיל 1925
תחנת	אופקים הנשיא 24	סניף	אופקים סחף	הנזב	מ.ה.
המקצוע				שם הרופא השולח	
	נתקבל ביום	2.8.82		יבא/העבר ביום	4.8.82

ביום שחרורו מצבו הכללי טוב, ל.ד. 140/90, ימשיך בטיפול בקרדוסקין 75x3 מג' ואספירין 0.5x1 קוק להמשך טיפול פיזיותרפי.

קטעים מ-סיכום המחלה של בית-החולים סורוקה
„מצבו הכללי טוב...“